

Prezentarea domnului academician Alexandru Timotin de către prof. dr. ing. Aureliu Panaitescu, Catedra de electrotehnică a Universității Politehnica din București

Stimată doamnă Rector, distinși oaspeți, stimați colegi,

Am onoarea ca din partea Catedrei de electrotehnică să aduc în fața dumneavoastră un omagiu cald și recunoscător domnului academician Alexandru Timotin cu prilejul împlinirii vârstei de 80 de ani și să vă prezint succint personalitatea remarcabilă, opera științifică și activitatea profesională a domnului profesor. Am avut privilegiul să asist la decernarea titlului de Doctor Honoris Causa al Universității „Politehnica” din Timișoara și unele lucruri aflate atunci din „Laudatio” domnului academician am să vi le prezint și dumneavoastră.

Profesorul s-a născut la 29 aprilie 1925 la Iași. Tatăl său, Alexandru Grigore Timotin a fost inginer la Căile Ferate Române. O genă tehnică i-a fost transmisă pe această cale. Gena filozofică i-a dăruit-o Dumnezeu.

Primele clase de liceu le-a urmat la „Aron Pumnul” din Cernăuți, iar ultimele, între 1940 – 1944, la liceul „Gheorghe Lazăr” din București. Bacalaureatul l-a susținut la „Mănăstirea Dealului”, liceul militar evacuat la munte, la Predeal, în timpul războiului.

Între 1944-1949 a fost student al Politehnicii din București, Facultatea de electromecanică, secția de electrotehnică. În timpul studenției a beneficiat de bursa oferită de profesorul Constantin Budeanu, bursă atribuită de facultate cu titlul anonim studenților cu merite deosebite. În 1948 urmează cursuri de specializare în tehnica radioului organizate de Societatea Română de Radiodifuziune, unde se și angajează și unde va lucra până în 1953. În acest timp a fost și asistent asociat la Catedra de măsurări electrice condusă de renumitul profesor Alexandru Popescu. A condus ore de laborator și a remarcat un student extrem de dotat din anul III, pe nume Andrei Țugulea. Acesta din urmă, după absolvire i-a devenit coleg de catedră, colaborator și prieten pe viață.

În 1953 profesorul Remus Răduleț, șef al Catedrei de electrotehnică, a avut două locuri scoase la concurs pentru pregătirea cu frecvență a viitorilor candidați în științe tehnice. S-au înscris și au reușit Alexandru Timotin și Andrei Țugulea. (În acel an Catedra de măsurări electrice nu a avut locuri pentru doctoranzi). Așa s-a format echipa Remus Răduleț, Alexandru Timotin și Andrei Țugulea care va obține rezultate științifice excepționale și va avea un rol important în dezvoltarea Școlii românești de electrotehnică.

În 1954 Alexandru Timotin renunță la forma cu frecvență a pregătirii pentru doctorat și câștigă concursul de asistent titular la Catedra profesorului Remus Răduleț. În 1956 devine șef de lucrări.

La vârsta de 33 de ani, în 1958, Alexandru Timotin susține o teză de doctorat remarcabilă intitulată „Proprietățile dinamice ale câmpului electromagnetic macroscopic în medii oarecare”. În lucrare este prezentată teoria relativist invariantă a câmpului electromagnetic considerat ca un sistem fizic distinct de corpurile cu care coexistă și susceptibil de a fi tratat termodinamic. A fost rezolvată în teză problema controversată a localizării acțiunilor ponderomotoare exercitate de câmp asupra corpurilor cu proprietăți oarecare. Odată cu teza a început sub cele mai bune auspicii (colaborarea cu Remus Răduleț) cariera științifică strălucită a profesorului.

În 1959 a devenit conferențiar, în 1966 conducător de doctorat și profesor titular în 1968 la disciplinele Bazele electrotehnicii și Complemente de electrotehnică.

În perioada 1965 – 1969 a lucrat și ca cercetător științific principal la Institutul de Energetică al Academiei Române. Între anii 1967 – 1968 a efectuat un stagiul de cercetare la Électricité de France, stagiul ce va sta la baza unei fructuoase și reciproc avantajoase colaborări ulterioare între Catedra de electrotehnică și Électricité de France.

În septembrie 1966 i s-a conferit medalia Meritul științific. În 1968 a primit împreună cu profesorul Andrei Țugulea premiul Traian Vuia al Academiei pentru contribuțiile aduse la elaborarea teoriei parametrilor tranzitorii ai elementelor nefiliforme ale circuitelor electrice lineare.

Pentru activitatea științifică depusă după susținerea tezei de doctorat, în 1974 i s-a conferit titlul de doctor docent în științe. Ca o încununare a întregii activități, în 1991 a fost ales membru corespondent al Academiei, iar în anul 1999, membru titular. În anul 2000 Guvernul României i-a acordat pentru întreaga activitate depusă Ordinul Național pentru Merit în gradul de Ofițer.

Profesorul Timotin a predat de-a lungul întregii sale cariere didactice cursul de Bazele teoretice ale electrotehnicii studenților Facultății de electronică și telecomunicații. În 1990 a fost creat din inițiativa rectorului Universității Politehnica din București, profesorul Virgiliu Constantinescu, Departamentul de Științe Inginerești al UPB, unitate de studii tehnice superioare, cu 5+1 ani după bacalaureat, cu predarea efectuată integral în limbi de mare circulație: engleza, franceza și germana. Profesorul Alexandru Timotin a fost primul președinte al acestui departament, cu sarcina de a-l organiza și conduce pentru perioada 1990 – 1995. Departamentul a fost prima facultate tehnică multilingvă din Europa care asigură o formare completă, de spectru larg, cu secții de inginerie electrică, mecanică, chimică și economică și a realizat o cooperare strânsă cu numeroase universități din Anglia, Franța, Germania, Olanda, Belgia, Finlanda și SUA, atrăgând și un număr mare de studenți străini.

În 1993 a fost decorat de Statul francez cu titlul de Ofițer al Ordinului „Palme Académiques”, iar din 1998 este membru titular al Academiei Francofone a Inginerilor. Este membru al Consiliului Științific al Asociației Universităților de Limbă Franceză.

În revistele din țară și din străinătate profesorul Alexandru Timotin a publicat peste 100 de articole științifice care relevă excepționala sa pregătire teoretică, puterea de pătrundere a lucrurilor esențiale și o deosebită eleganță a soluțiilor găsite. Cu părere de rău, în această prezentare a activității profesorului nu voi detalia multitudinea problemelor abordate. Cred că nu există nici un capitol al Electrotehnicii teoretice în care să nu-și fi adus aportul său valoros contribuind astfel la dezvoltarea și modernizarea domeniului, la ridicarea electrotehnicii românești.

Contribuțiile științifice fundamentale se regăsesc și în manualele elaborate. În 1962 și 1964 apărea la E.d.P. „Lecții de Bazele Electrotehnicii”, primii autori fiind Alexandru Timotin și Viorica Hortopan. Manualul a avut un mare succes și a fost premiat de Ministerul Învățământului. A fost republicat în 1970 și a devenit repede prima referință bibliografică a cursurilor de Bazele electrotehnicii predate în Universitățile tehnice din țară.

Capitolul V al cursului de Fizică apărut în E.d.P. în anul 1964, intitulat „Electrodinamica mediilor în mișcare. Electrodinamica relativității restrânse” elaborat de profesorul Timotin a intrat în bibliografia examenelor de doctorat. În 1973 a scris cursul „Phénomènes transitoires dans le champ électromagnétique”, curs multiplicat la Universitatea Paris VI și predat studenților din anul V, Diplôme d'Études Approfondies en Conversion d'Énergie.

O componentă importantă a activității profesorului Timotin este aceea enciclopedic – lexicografică, nu numai sub aspect lucrativ/cantitativ, dar și teoretic/inovativ. Academicianul Remus Răduleț și-a asumat responsabilitatea elaborării monumentalului „Lexicon Tehnic Român” (19 volume, Editura Tehnică, 1958 – 1965) și l-a numit pe colaboratorul său apropiat,

profesorul Alexandru Timotin, redactor – coordonator al sectorului fundamental Matematică-Fizică. Peste 800 de articole din domeniile matematicii, fizicii, electrotehnicii, electronicii și telecomunicațiilor au fost scrise de domnul Timotin.

În Dicționarul Enciclopedic Român, apărut în Editura Politică în patru volume, între anii 1962 – 1966 a scris peste 200 de articole din domeniul electrotehnicii.

Ca urmare a experienței acumulate urmează o impresionantă contribuție sub auspiciile Comisiei Electrotehnice Internaționale. Activitatea și viața academicienilor Remus Răduleț și Alexandru Timotin este strâns împletită de existența acestei organizații. În 1983 apărea la Geneva „Dictionnaire CEI multilingue de l'électricité” cu 892 de pagini și 20 000 de termeni sub coordonarea academicianului Remus Răduleț. Alexandru Timotin s-a ocupat de selectarea și definitivarea conceptelor cu definiții multiple. În 1986 apare „Thesaurus CEI rationnel de l'électricité” elaborat de un grup de lucru al Comitetului Electrotehnic Român (CER) sub coordonarea profesorului Timotin, (900 pagini, Geneva). În 1996, în Editura Tehnică a apărut „Dicționarul terminologiei electrotehnice standardizate, Englez - Român și Român – Englez, 1000 de pagini, sub coordonarea profesorilor Alexandru Timotin și Florin Teodor Tănăsescu.

Distinsă asistență,

La sfârșitul acestei succinte și incomplete prezentări vă rog sa-mi permiteți să urez profesorului Academician Alexandru Timotin, creator de școală și de știință românească și universală, prestigios continuator al operei marilor dascăli Academician Constantin Budeanu și Academician Remus Răduleț, la mulți ani, cu sănătate!